

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Lenkou Havlíčkovou ve věci

žalobců: a) **S. T.**, nar. X
b) **nezletilý A. A.**, nar. X
zastoupený zákonnou zástupkyní žalobkyní a)
oba státní příslušnost Kazašská republika
oba bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2023, č. j. OAM-1103/ZA-ZA12-D02-2023,

takto:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 10. 2023, č. j. OAM-1103/ZA-ZA12-D02-2023, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2023, č. j. OAM-1103/ZA-ZA12-D02-2023, kterým byla podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Žalovaný rovněž rozhodl, že

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), je Švýcarská konfederace.

Žaloba

2. V podané žalobě žalobci namítli, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť je nedostatečně odůvodněné. Uvedli, že žalovaný byl povinen zohlednit skutkový stav i s ohledem na nezletilost žalobce b). Namítli, že napadené rozhodnutí neobsahuje úvahu o podmínkách přijetí žalobce b), jelikož žalovaný měl zkoumat a učinit výslovnou úvahu o tom, jaké jsou v příslušném státě v současnosti podmínky přijetí nezletilých žadatelů, jakým způsobem je s nezletilými zacházeno, jaké jim je poskytováno ubytování, zda je zajištěna reálná možnost společného ubytování s jejich doprovodem a zda toto ubytování odpovídá potřebám nezletilých dětí. V této souvislosti žalobci poukázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54, a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2021, č. j. 45 Az 18/2021-52. Odkaz žalovaného na Informaci o azylovém řízení ve Švýcarsku ze dne 10. 9. 2021, označili za obecný a nedostatečný.
3. Podotkli, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44, pokud v řízení vyvstanou okolnosti, které by mohly mít určitou relevanci z hlediska uvážení o případném použití diskrečního ustanovení dle čl. 17 Dublinského nařízení, má správní orgán povinnost nepoužití uvedeného ustanovení alespoň stručně odůvodnit tak, aby správní soudy měly možnost přezkoumat, zda žalovaný nepřekročil meze správního uvážení nebo je nezneužil. Dle žalobců se žalovaný k možnosti aplikace čl. 17 Dublinského nařízení vyjádřil velmi stručně, přičemž toto hodnocení žalobci označili za zcela nedostatečné. Dodali, že tvrzení o neposkytnutí pomoci ze strany švagra žalobkyně a) je zavádějící a ničím nepodložené. Žalobci rovněž poukázali na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 9. 5. 2023, č. j. 22 Az 7/2023-38, a ze dne 21. 9. 2020, č. j. 41 Az 21/2020-83, týkající se posuzování vazeb vyplývajících z nukleární rodiny.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Stručně zrekapituloval průběh správního řízení a odkázal na čl. 3 odst. 1 a 2 Dublinského nařízení, který byl pro jeho rozhodnutí směrodatný. Konstatoval, že z údajů v cizineckých systémech a z cestovních dokladů žalobců vyplývá, že žalobcům byla Švýcarskou konfederací vydána schengenská víza platná do 12. 8. 2023 s jednorázovým vstupem. Dodal, že stejný typ víza byl vydán i manželovi žalobkyně a). S ohledem na uvedené skutečnosti požádal Švýcarskou konfederaci o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobců o mezinárodní ochranu, která svoji příslušnost k posouzení žádosti žalobců uznala. K zacházení s žadateli o mezinárodní ochranu a k tzv. dublinskému systému žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016-38.
5. Žalovaný poznamenal, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že při posuzování žádosti žalobců byl nejprve povinen zohlednit právní normy, kterými je vázán svým členstvím v Evropské unii. Nemohl tedy žádost žalobců věcně posoudit, neboť podle Dublinského nařízení věcné posouzení důvodů žádosti přísluší Švýcarské konfederaci.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

6. Napadené rozhodnutí označil za zákonné a správné, přičemž se nedomníval, že by při svém postupu porušil některá ustanovení správního řádu či samotné Dublinské nařízení a že by žalobci byli nějakým způsobem zkráceni na svých právech.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobci nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení příslušné výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě soudu výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 11. 8. 2023 podali žalobci žádost o mezinárodní ochranu. Dne 15. 8. 2023 v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně a) uvedla, že je vdaná, ona i její syn žalobce b) jsou muslimové, ona je ázerbajdžánské a syn ujgurské národnosti. Z Almaty vycestovali dne 4. 8. 2023 letecky do Istanbulu a následně do Prahy, kam přiletěli dne 5. 8. 2023. K dotazu uvedla, že nikde o mezinárodní ochranu nežádala. Dále sdělila, že ona i syn jsou zdraví, jen syn měl dříve problém s vývojem řeči. K důvodům žádosti sdělila, že ve vlasti zkoušeli podnikat v několika oblastech. Když začali prodávat součástky na tržišti, tak jim lidé od Nazarbajeva začali komplikovat podnikání a museli skončit. Poté začali společně s bratrem podnikat s automobily, ale byli podvedeni. Nakoupili 9 automobilů, které předali jiné osobě na leasing, ale ta i s automobily zmizela. Poté se obrátili na policii, ale ta nekonala. Policie jim sdělila, že když zaplatí úplatek, tak začnou konat, jinak nic nebudou dělat. Jelikož neměli peníze, tak se s policií domluvili, že když automobily naleznou, tak jim polovina aut zůstane. Pochopili, že automobily už policie našla, ale chtěla peníze. Tři automobily vrátili bratrovi a jim zůstal jeden. V roce 2019 chtěli, aby její manžel pracoval v Koreji. Po příletu do Koreje však na letišti zjistil, že turistická společnost nezařídila rezervaci v hotelu a byl navrácen do Kazachstánu. Dále uvedla, že neměli peníze a manžel si přivydělával na stavbě. Poté zavolali do České republiky, protože zde žije starší bratr jejího manžela. Ten jim popsal, jak se v České republice žije a podmínky pro výchovu dětí. Sdělila, že pro ně je nejdůležitější, aby jejich syn vyrůstal v dobrých podmínkách. Její manžel se snažil v roce 2022 vyřídit pracovní vízum do České republiky, ale bylo zamítnuto. Z tohoto důvodu se rozhodli přijet na turistická víza. Dodala, že v Kazachstánu jsou na vše potřeba peníze, všude je korupce. I umístění do školy stojí moc peněz. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany konaném téhož dne, o němž byl sepsán protokol, ve vztahu k důvodům, pro které by Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nemohli odcestovat do Švýcarské konfederace uvedla, že by tam nechtěla jet, protože tady mají člověka, který jim může poradit a pomoci, kdežto tam nikoho nemají. Rovněž sdělila, že v České republice by bydlela u švagra a jeho rodiny. Dodala, že v červnu 2022 si celá rodina zkusila požádat o turistické vízum do České republiky, ale to bylo též zamítnuto.

11. Ze spisového materiálu vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral Informaci OAMP ze dne 10. 9. 2021, Švýcarsko – Azylový systém, kde je popsán průběh řízení o mezinárodní ochraně ve Švýcarské konfederaci jakož i podmínky v azylových střediscích. Poté vyrozuměl žalobce o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany.
12. Ze správního spisu soud dále zjistil, že žalobcům bylo Švýcarskou konfederací uděleno turistické vízum na období od 5. 8. 2023 do 12. 8. 2023. S ohledem na tuto skutečnost žalovaný dne 17. 8. 2023 požádal Švýcarskou konfederaci o přijetí žalobců jakožto žadatelů o mezinárodní ochranu zpět na své území. Švýcarská konfederace sdělením ze dne 23. 8. 2023 uznala svoji příslušnost k posouzení žádosti žalobců a manžela žalobkyně a) resp. otce žalobce b) o mezinárodní ochranu.
13. Podle § 3 správního řádu, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
14. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.
15. Podle § 10a odst. 2 téhož zákona, je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
16. Podle § 25 písm. i) téhož zákona se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
17. Podle § 11 odst. 2 věty druhé zákona o azylu ministerstvo rozhodne o předání do příslušného státu podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10 odst. 1 písm. b).
18. Soud uvádí, že Dublinské nařízení je součástí Dublinského systému a stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.
19. Podle článku 3 odst. 1 Dublinského nařízení členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kterékoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Dle článku 3 odst. 2 Dublinského nařízení, pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.
20. Podle čl. 17 Dublinského nařízení se odchylně od čl. 3 odst. 1 může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

„DubliNet“, zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.

21. Soud se předně zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, kterou žalobci spatřovali ve skutečnosti, že napadené rozhodnutí neobsahuje úvahu o podmínkách přijetí žalobce b) a že se žalovaný nedostatečně zabýval možností aplikace čl. 17 Dublinského nařízení.
22. Soud nejprve poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost rozhodnutí skutečně nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
23. K námitce žalobců, dle které se žalovaný nedostatečně zabýval možností aplikace čl. 17 Dublinského nařízení soud uvádí, že aplikací čl. 17 Dublinského nařízení se žalovaný zabýval na straně 4 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že nenašel řádné důvody pro jeho aplikaci. Konkretizoval, že oba žalobci jsou zdraví a netrpí žádnou fyzickou ani psychickou obtíží. Rovněž podotkl, že žalobkyně a) úmyslně zneužila cizí vízum ke vstupu do České republiky, neboť si byla vědoma složitější procedury při získání českého víza. Žalovaný dále uvedl, že otec je ve stejném postavení jako zbytek rodiny a švagr, který rodině může do budoucna pomáhat, dosud žádnou aktivní pomoc nevyvíjel. Z výše uvedeného je dle soudu zřejmé, že se žalovaný aplikací čl. 17 Dublinského nařízení dostatečně zabýval a v této souvislosti námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.
24. Stran namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu absence úvahy o podmínkách přijetí žalobce b) soud konstatuje, že v případě nezletilého žadatele o mezinárodní ochranu, je třeba, aby žalovaný zkoumal a učinil výslovnou úvahu o tom, jaké jsou v příslušném státě podmínky přijetí nezletilých žadatelů, jakým způsobem je s nezletilými zacházeno, jaké jim je poskytováno ubytování, zda je zajištěna reálná možnost společného ubytování s jejich doprovodem a zda toto ubytování odpovídá potřebám nezletilých dětí, případně zda s sebou podmínky v daném státě nenesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2021, č. j. 45 Az 18/2021-52, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54). V napadeném rozhodnutí žalovaný toliko uvedl, že ve Švýcarské konfederaci nebyly jednoznačně deklarovány nedostatky azylového systému, žalobcům nehrozí nelidské či ponižující zacházení a systém azylového řízení byl popsán ve zprávě OAMP z roku 2021. Ve vztahu k nejlepšímu zájmu dítěte žalovaný poté uvedl, že se jedná o neurčitý pojem, ale podle Národního akčního plánu transformace a sjednocení systému péče o ohrožené schváleného vládou České republiky jej lze definovat jako životní úroveň a podmínky Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nezbytné pro zdravý tělesný, duševní, duchovní, mravní a sociální vývoj a plnohodnotné dětství, potenciál dítěte v rámci rodiny. Z judikatury Ústavního soudu lze dovodit, že se jedná o zdárný vývoj dítěte a jedním z předpokladů je sociální vazba mezi rodičem a dítětem. Dodal, že otec je ve stejném postavení jako zbytek rodiny a zároveň nelze tvrdit, že by Švýcarská konfederace nenaplnovala požadavky na zdárný vývoj dítěte na svém území.

25. Soud dále poznamenává, že v Informaci OAMP ze dne 10. 9. 2021, Švýcarsko – Azylový systém, na kterou žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal a ze které vycházel při hodnocení azylového systému ve Švýcarské konfederaci, je toliko uvedeno, že ubytování je poskytováno sdílenou formou (pokoje, umývárny), byť může být přihlédnuto k potřebám rodin a zranitelných osob. Volnočasové aktivity a aktivity pro děti (včetně vzdělávacích) jsou omezené. Žádné bližší informace k zacházení s nezletilými osobami, především k podmínkám ubytování, které jim je poskytováno, však zpráva neobsahuje.
26. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí nijak nezabýval podmínkami azylového řízení ve vztahu k nezletilému žalobci b) a ani z Informace OAMP, kterou vzal žalovaný jako podklad napadeného rozhodnutí nevyplývá, jak je s nezletilými žadateli, kteří cestují společně se svými příbuznými zacházeno, tj. zda je pro ně zajištěna možnost společného ubytování a zda toto ubytování odpovídá jejich potřebám. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a současně i vadou podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci.
27. Soud proto vyhodnotil žalobu jako důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. pro vady řízení zrušil. Soud současně v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
28. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšní žalobci náklady řízení nevyčíslili, a ani jim podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly a žalovaný neměl ve věci úspěch.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 1. října 2024

Mgr. Lenka Havlíčková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.